

bana gözükme!" buyurdu. Adam aynen böyle yaptı, sonra yanına geldi. Bu esnada on dirhem kazanmış, bunun bir kısmıyla giyecek, bir kısmıyla da yiyecek satın almıştı. Resûlullah Efendimiz ona şöyle buyurdular: ‏ ‏#1607;#1614;#1584;#1614;#1575; #1582;#1614;#1610;#1618;#1585;#1612; #1604;#1614;#1603;#1614; #1605;#1616;#1606;#1618; #1571;#1614;#1606;#1618; #1578;#1614;#1580;#1616;#1610;#1569;#1614; #1575;#1604;#1618;#1605;#1614;#1587;#1618;#1571;#1614;#1604;#1614;#1577;#1615; ‏ ‏#1606;#1615;#1603;#1618;#1578;#1614;#1577;#1611; ‏ ‏#1601;#1616;#1610; #1608;#1614;#1580;#1618;#1607;#1616;#1603;#1614; #1610;#1614;#1608;#1618;#1605;#1614; #1575;#1604;#1618;#1602;#1616;#1610;#1614;#1575;#1605;#1614;#1577;#1616; #1573;#1616;#1606;#1617;#1614; #1575;#1604;#1618;#1605;#1614;#1587;#1618;#1571;#1614;#1604;#1614;#1577;#1614; #1604;#1614;#1575; #1578;#1614;#1589;#1618;#1604;#1615;#1581;#1615; #1573;#1616;#1604;#1617;#1614;#1575; #1604;#1616;#1579;#1614;#1604;#1614;#1575;#1579;#1614;#1577;#1613; #1604;#1616;#1584;#1616;#1610; #1601;#1614;#1602;#1618;#1585;#1613; ‏ ‏#1605;#1615;#1583;#1618;#1602;#1616;#1593;#1613; ‏ ‏#1571;#1614;#1608;#1618; #1604;#1616;#1584;#1616;#1610; ‏ ‏#1594;#1615;#1585;#1618;#1605;#1613; ‏ ‏#1605;#1615;#1601;#1618;#1592;#1616;#1593;#1613; ‏ ‏#1571;#1614;#1608;#1618; #1604;#1616;#1584;#1616;#1610; #1583;#1614;#1605;#1613; #1605;#1615;#1608;#1580;#1616;#1593;#1613; ‏ "Bu senin için, Kıyamet günü alnında dilenme lekesiyle gelmeden daha hayırlıdır. Dilenmek, sersefil, fakir düşmüş veya rüsvay edici borca batmış veya elem verici kana bulaşmış insanlar dışında, kimseye caiz değildir." [8] ‏Bu hadis ile dilenmeyi yasaklayan çok sayıdaki diğer hadisler[9], mutlaka çalışmak gerektiğini, tembellik, miskinlik ve dilencililiğin insan onuruyla bağdaşmadığını, bu kötütutum ve davranışların asla bir müslümana yakışmayacağını göstermektedir. ‏ ‏Zikredilen ayet ve hadisler, kişinin kendisi ve bakmakla yükümlü olduğu kimseleri geçindirmeye, ihtiyaçlarını karşılamaya yetecek kadar helâlinden kazanmasının farz olduğuna delalet etmektedir. Ayrıca dinimizde meşru yollardan çalışıp kazanma ibadet ölç ülünde değerli bir davranış olarak kabul edilmiştir. Öte yandan, İslam’ın, iş ve ticaret hayatıyla ilgili olarak çeşitli hukuki ve ahlaki düzenlemeler getirmiş olması da, çalışmaya verdiği önemin bir başka göstergesidir. Kur’an’da, yalnız dünya varlığını isteyenlerin yerilip, her iki dünyanın güzelliklerini isteyenlerden takdirle söz edilmesi;[10] insana, Allah’ın kendisine verdiği şeylerde ahiret yurdunu arayıp, dünyadan da nasibini unutmamasının emredilmesi [11] İslam’ın, hem dünya, hem de ahiret için çalışmayı ve aynı zamanda ikisi arasında makul bir denge kurulmasını öngördüğüne işaret etmektedir. İnsanların, dünyada huzurlu, mutlu, onurlu bir hayat sürdürebilmeleri, dünya nimetlerinden yararlanabilmeleri, ülkelerin mamur hale gelmesi, gelişip kalkınması, refah, huzur ve düzene kavuşması hiç şüphesiz çalışmaya bağlıdır. Fertler ve toplumlar söz konusu nimet ve güzelliklere çalışmaları nispetinde kavuşurlarken, tembellikleri nispetinde de bunlardan mahrum kalırlar. İnsanın çalışma ruhunu ve azmini yok ederek onu sefalet ve rezalete sürükleyen

tembellik, toplumun da geri kalmasına, diğer toplumlar karşısında onur ve saygınlığının sarsılmasına yol açar. Meşru yollardan alışıp kazanan fert ve toplumlar huzur, sükun ve refah içerisinde yaşamının zevk ve mutluluğuna ererken, tembellik hastalığına yakalanan ve bundan kendisini bir türlü kurtarmayan fert ve toplumlar ise fakirlik, geri kalmışlık, kargaşa, huzursuzluk gibi pek çok sıkıntı ve problemin ıstırapıyla karşı karşıya kalırlar. Çünkü Yüce dinimiz İslam'ın değer verdiği temel ahlaki prensiplerden biri de dürüstlük ve davranışlarda din ahlak ve toplumun onuruna uygun davranma, bir olma halini ifade eder. Daha açık bir ifade ile, gerçeğe ve kurala, akla ve mantığa uygun; tam, eksiksiz, istenildiği gibi, kusursuz, yanlışsız, hilesiz; eğri, arpak ve yalan olmayan; her türlü kötülükten uzak; yasa, yentem ve ahlaka bağlı olmak demektir.^[12] Çünkü Kur'an'ın daha ilk suresinde kendisine;

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ (Fatiha, 1/6) diye dua etmemizi emrederek, bizleri dürüstçe sevk eden Allah, bir başka ayette ise şöyle buyurmaktadır:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرَبُوا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ وَلَا مَالَ الْوَالِدِ الضَّالِّ﴾ (Fatiha, 1/6)

قَالُوا
رَبُّنَا
اللَّهُ
ثُمَّ
اسْتَقَامُوا
فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ
 dquo;Şüphesiz Rabbimiz Allah’tır” deyip sonra da dosdoğru olanlara hiçbir korku yoktur, onlar üzülmeyecekler de” (Ahkaf, 46/13). إ
ِنَّ
الَّذِينَ
قَالُوا
رَبُّنَا
اللَّهُ
ثُمَّ
اسْتَقَامُوا
تَتَنَزَّلُ
عَلَيْهِمُ
الْمَلَائِكَ
ةُ أَلَّا
تَخَافُوا
وَلَا
تَحْزَنُوا
وَأَبْشِرُوا
بِالْجَنَّةِ
الَّتِي
كُنتُمْ
تُوعَدُونَ
dquo;Şüphesiz dquo;Rabbimiz Allah’tır” deyip de, sonra dosdoğru olanlar var ya, onların üzerine akın akın melekler iner ve derler ki: dquo;Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) vadedilmekte olan cennetle sevinin!”
(Fussilet, 41/30). قَالَ
اللّهُ هَذَا
يَوْمُ
يَنفَعُ
الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ
لَهُمْ
جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا
الأَنْهَارُ
خَالِدِينَ
فِيهَا
أَبَدًا

رَّضِيَ
اللّهُ
عَنْهُمْ
وَرَضُواْ
عَنْهُ
ذَلِكَ
الْفَوْزُ
الْعَظِيمُ
“Allah şöyle diyecek: “Bugün, doğrulara, doğruluklarının yarar
sağlayacağı gündür.” Onlara içinden ırmaklar akan, içinde ebedi
kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır.
İşte bu büyük başarıdır” (Maide, 5/119). Sevgili Peygamberimiz de bir
çok hadisinde zikredilen ayetlere paralel olarak dürüstlüğü
emretmiştir. Bu hadislerden biri şöyedir: Sahabeden biri Peygamberimize gelerek,
يَا رَسُول
اللَّه قُلْ
لِي فِي
الْإِسْلَام
قَوْلًا لَا
أَسْأَل
عَنْهُ
غَيْرك “Ey Allah'ın Resûlü!
İslâmiyet hakkında bana bir öğüt veriniz ki, sizden sonra artık kimseden bir şey
sormaya ihtiyacım kalmasın” demesi üzerine Peygamberimiz,
قُلْ آمَنْتُ
بِاللَّهِ
فَاسْتَقِمْ
“Allah'a inandım de, sonra da dosdoğru ol” buyurmuştur[15]. Yukarıdaki ayetler ve
hadiste dürüstlüğü ifade için kullanılan “istikamet”,
Allah’ın emrine uygun şekilde doğru, dürüst ve temiz kalpli olma;
“sıdk” ise, insanın söz ve davranışlarında, niyet ve inancında doğru,
dürüst ve iyilikten yana olması; yalanın zıddı anlamlarına gelmektedir[16]. Zikredilen
ayet ve hadislerden anlaşıldığı üzere dürüstlüğün dinimizde
çok önemli bir yeri vardır. Çünkü dürüstlük; İnsan
onurunun ve sağlıklı toplum yapısının vazgeçilmez şartlarından, insanın kendi kişiliğine
karşı en önemli ödevlerindedir. Fert ve toplum açısından huzurlu,
güvenli, düzenli, mutlu ve müreffeh bir hayatın sağlanabilmesinin en önemli
ve olmazsa olmaz unsurlarındandır. Kişisel ilişkilerden, toplumsal ilişkilere, ticari ve mesleki
faaliyetlerden kamu görevlerine kadar hayatın bütün alanlarını ilgilendiren ve
bütün bu alanlarda mutlaka riayet edilmesi gereken bir erdemdir. Bu itibarla
dürüstlük; niyette, düşüncede, iradede, özde, sözde,
bütün iş ve davranışlarda doğru ve dürüst olmayı kapsar. Sözde
Dürüstlük; Dürüstlüğün hayattaki en belirgin
tezahürlerinden birisi sözde dürüstlüktür. Bu konuda Yüce
Allah şöyle buyurmaktadır: يَا
أَيُّهَا
الَّذِينَ
آمَنُوا

اتَّقُوا
اللَّهَ
وَقُولُوا
قَوْلًا
سَد.ِيدًا.
يُصْلِحْ
لَكُمْ
أَعْمَالَكُ
05;ْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ
ذُن.ُوبَكُمْ
وَمَن يُطِعْ
اللَّهَ
وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ
فَو.ْزًا
عَظِيمًا “Ey iman
edenler! Allah’a karşı gelmekten sakının ve doğru söz söyeyin ki Allah sizin
işlerinizi düzeltsin ve günahlarınızı bağışlasın. Kim Allah’a ve
Resülüne itaat ederse, muhakkak büyük bir başarıya ulaşmıştır”
(Ahzâb, 33/70,71). Her konuda olduğu gibi doğru sözülükte de en
büyük örnek olan ve kendisine Peygamberlik verilmeden önce dahi
yaşadığı toplumda doğru sözülüğü ve güvenilirliği ile herkesin takdir,
övgü ve hayranlığını kazanan Sevgili Peygamberimiz de bir hadis-i şerifte şöyle
buyurmuştur: ‏ ‏
‏عَلَيْكُمْ
بِالصِّدْقِ
فَإِنَّ
الصِّدْقَ
يَهْدِي
إِلَى ‏
‏الْبِرِّ ‏
‏وَإِنَّ ‏
‏الْبِرَّ ‏
‏يَهْدِي
إِلَى
الْجَنَّةِ
وَمَا
يَز.َالُ
الرَّجُلُ
يَصْدُقُ ‏
‏وَيَتَحَرَّ
ى الصِّدْقَ
حَت.َّى
يُكْتَبَ
عِنْدَ
اللَّهِ
صِدِّيقًا

#1608;#1614;#1573;#1616;#1610;#1617;#1614;#1575;#1603;#1615;#1605;#1618; #1608;#1614;#1575;#1604;#1618;#1603;#1614;#1584;#1616;#1576;#1614;#1601;#1614;#1573;#1616;#1606;#1617;#1614;#1575;#1604;#1618;#1603;#1614;#1584;#1616;#1576;#1614;#1610;#1614;#1607;#1618;#1583;#1616;#1610;#1573;#1616;#1604;#1614;#1609;#1575;#1604;#1618;#1601;#1615;#1580;#1615;#1608;#1585;#1616;#1608;#1614;#1573;#1616;#1606;#1617;#1614;#1575;#1604;#1618;#1601;#1615;#1580;#1615;#1608;#1585;#1614;#1610;#1614;#1607;#1618;#1583;#1616;#1610;#1573;#1616;#1604;#1614;#1609;#1575;#1604;#1606;#1617;#1614;#1575;#1585;#1616;#1608;#1614;#1605;#1614;#1575;#1610;#1614;#1586;#1614;#1575;#1604;#1615;#1575;#1604;#1585;#1617;#1614;#1580;#1615;#1604;#1615;#1610;#1614;#1603;#1618;#1584;#1616;#1576;#1615; ‏ ‏#1608;#1614;#1610;#1614;#1578;#1614;#1581;#1614;#1585;#1617;#1614;#1609; #1575;#1604;#1618;#1603;#1614;#1584;#1616;#1576;#1614;#1581;#1614;#1578;#1617;#1614;#1609;#1610;#1615;#1603;#1618;#1578;#1614;#1576;#1614;#1593;#1616;#1606;#1618;#1583;#1614;#1575;#1604;#1604;#1617;#1614;#1607;#1616;#1603;#1614;#1584;#1617;#1614;#1575;#1576;#1611;#1575; “Size doğrluğu tavsiye ederim. Zira doğrluk iyiliğe götürür, iyilik de cennete iletir. Kişi doğru söyledikçe, doğruyu araştırdıkça Allah katında doğru yazılır. Yalandan kaçının, zira yalan kötülüğe götürür, kötülük de cehennemeye iletir. Kişi yalan söyledikçe ve yalan peşinde koştukça Allah katında yalancı yazılır.” [17] Peygamberimiz, bir başka hadisi ile de yalan söylemenin münafıklık alameti olduğunu belirterek insanları yalan söylemekten sakındırmıştır: ‏#1570;#1610;#1614;#1577;#1615;#1575;#1604;#1618;#1605;#1615;#1606;#1614;#1575;#1601;#1616;#1602;#1616; #1579;#1614;#1604;#1614;#1575;#1579;#1612;#1573;#1616;#1584;#1614;#1575;#1581;#1614;#1583;#1617;#1614;#1579;#1614;#1603;#1614;#1584;#1614;#1576;#1614;#1608;#1614;#1573;#1616;#1584;#1614;#1575;#1608;#1614;#1593;#1614;#1583;#1614;#1571;#1614;#1582;#1618;#1604;#1614;#1601;#1614;#1608;#1614;#1573;#1616;#1584;#1614;#1575;#1575;#1572;#1618;#1578;#1615;#1605;#1616;#1606;#1614;#1582;#1614;#1575;#1606;#1614; “Münafığın alameti üçtür: Konuştu mu yalan söyler, söz verirse sözünde durmaz, va'dedirse va'dinden döner.”[18] Çalışma Hayatında Dürüstlük Dürüstlüğün en belirgin bir başka göstergesi de çalışma hayatında doğrluktur. Bir Müslüman yaptığı işte ve sergilediği bütün davranışlarında doğrluktan, dürüstlükten ayrılmamalı, işini sağlam ve doğru yapmalı, hile ve haksızlıktan uzak durmalıdır. Sevgili Peygamberimiz şu hadisi ile, işinde hile yapan bir kişiye çok sert tepki göstermek

suretiyle, dürüstlükten asla taviz verilmemesi hususunda ümmetine ikazda bulunmuştur. أَنَّرَسُولَاللَّهِ ‏‏صَلَّىاللَّهُعَلَيْهِوَسَلَّمَ ‏‏مَرَّ عَلَى ‏‏صُبْرَةِ ‏‏طَعَامٍفَأَدْخَلَيَدَهُفِيهَا ‏‏فَنَالَتْ ‏‏أَصَابِعُهُبَلَلًافَقَالَ مَاهَذَا يَاصَاحِبَالطَّعَامِقَالَأَصَابَتْهُالسَّمَاءُيَا رَسُولَاللَّهِقَالَأَفَلَاجَعَلْتَهُفَوْقَالطَّعَامِكَيْ يَرَاهُالنَّاسُ ‏‏مَنْ غَشَّفَلَيْسَمِنِّي ‏ Peygamberimiz bir gün bir buğday yığınının yanına gelmiş, elini buğdayın iççine soktuğunda parmaklarına ıslaklık dokunmuştu. Bunun üzerine sahibine, -" Bu ne? diye sordu. Buğdayın sahibi: - "Onu yağmur ıslattı, ey Allah'ın Resûlü! deyince, Peygamberimiz: - "O ıslak kısmı, insanların görmesi iççin üste çikarsaydın ya. Aldatan benden değildir", buyurdu[19].

Peygamberimiz bu hadisi ile, işinde hile yapan kişinin, İslam ahlakına aykırı bu davranışı ile İslam toplumunun onurlu bir ferdi olma özelliğini yitirebileceği tehlikesine işaret etmiş, böylece işte dürüstlüğün ne kadar önemli ve onurlu bir davranış olduğunu ortaya koymuştur. Sonuç Buraya kadar zikredilen ayet ve hadisler ile yapılan izahlar İslam’da çalışmanın ve dürüstlüğün ne kadar gerekli ve önemli olduğunu göstermektedir. Buna göre her insanın mutlaka çalışması gerekmektedir. Ancak “çalışma”nın fert ve topluma azami faydayı sağlayabilmesi, dürüstlükle bütünleşmesine bağlıdır.

Dürüstlik ilkesi ¸er¸evesinde olmayan ¸alışmalar, kişilere belki kısa vadede haksız ve ge¸ici yararlar ile sahte mutluluklar sağlar gözükse de, uzun vadede bu tür ¸alışmaların kişileri ve toplumları korkun¸ felaketlerle karşı karşıya getireceği ger¸eği unutulmamalıdır. Dürüst ¸alışma ilkesi her şeyden ön¸ İslam’ın belirlediği şu kurallara riayet etmeyi gerektirir: 1. İyi niyetli olmak, yani iş hayatında hem Allah rızasına nail olma ve hem de insanların huzur ve mutluluğuna katkıda bulunma, toplumsal hayatı rahatlatma gibi ama¸lar taşıma. 2. Kötü mal ve hizmet üreterek insanlara zarar vermekten sakınmak. 3. Mesleki bilgi ve ehliyetini geliştirmek. 4. Allah’ın haram kıldığı şeylerin üretim ve ticaretini yapmamak. 5. ¸alışma hayatında İslam’ın yasakladığı aldatma, rüşvet, faiz, gasp, hırsızlık gibi yasaklardan sakınmak. 6. İslam’ın genel ahlak ilkeleri ¸er¸evesinde iş¸inin ve iş sahibinin haklarını gözetmek[20]. Sözü edilen kurallar ¸er¸evesinde dürüst ¸alışma fert ve toplum a¸ısından hayati öneme sahiptir. ¸eünkü toplumun gelişmesi ve kalkınması, fertlerinin dürüst¸e ¸ok ¸alışmalarına bağlıdır. Dürüst ¸alışma ilkesinin benimsendiği ve hayatın ilgili bütün alanlarında uygulandığı toplumlar, gelişmesini ve kalkınmasını gerektiği şekilde tamamlar ve böylece hem fertlerinin huzurlu, mutlu ve müreffeh bir hayata kavuşmalarını sağlar ve hem de diğer toplumlar arasında etkin ve saygın bir konuma ulaşır. Dürüst ¸alışma prensibinin egemen olduğu toplumlarda; Kaliteli, standartlara uygun, sağlam ve sağlıklı mal, eşya ve ürünler üretilir, binalar inşa edilir; kalitesiz, ¸eürük, sağlıksız, hileli ve standartlara aykırı mal, eşya ve ürünler üretilmez, binalar yapılmaz, İnsanlar, ticaret, sanayi, sanat, ziraat, kamu görevi gibi meşru alanlarda ¸alışmak suretiyle bir yandan ge¸imlerini sağlarken, diğer yandan ülkenin kalkınmasına ve ilerlemesine katkıda bulunurlar; ancak rüşvet, kumar, hırsızlık, gasp, faiz, tefecilik, yolsuzluk, haksız kazan¸ vb. gayri meşru kazan¸ yollarına itibar etmezler, İş¸iler, işlerini hakkıyla yaparken, işverenler de onların emeklerinin karşılığını hakkıyla öderler, Kamu görevlileri görevlerini tam, doğru ve eksiksiz bir şekilde yaparlar; görevi aksatma, savsama ve kötüye kullanma, adam kayırma, haksızlık, kamu malını şahsi işlerde kullanma, kamu kaynaklarını ¸ar¸ur etme, rüşvet, zimmet gibi bütün yolsuzluk ve usulsüzliklerden şiddetle ka¸ınırlar. ¸alışma hayatının her alanı i¸in, iş, meslek ve görevin gerektirdiği bilgi, beceri ve formasyona sahip nitelikli elemanların yetiştirilmeleri sağlanır, Tembellik, dilencilik gibi insan onuruyla bağdaşmayan kötü davranışlar zamanla yerini, onurlu bir yaşam i¸in ¸alışma azim ve gayretine bırakır, Güven ve istikrar ortamı sağlanır; sevgi, saygı ve kardeşlik bağları gülenir; birlik ve beraberlik ruhu pekişir. Dürüst ¸alışma ilkesinin gereklerinden olan söz konusu esasları hakkıyla yerine getiren bir toplumun, gelişme, ilerleme ve kalkınmasını sağlayarak, diğer milletler arasında etkin ve saygın bir konuma ulaşacağında, fertlerinin de huzurlu, mutlu ve müreffeh bir hayata kavuşacağında hi¸ şüphe yoktur.

[1] Bu bölüm Teftiş Kurulu üyesi Dr. Dursun AYGün tarafından hazırlanmıştır. [2] Tin, 95/4. [3] İbrahim, 14/34. [4] Yazır, Hamdi, Hak Dini Kurân Dili, V, 18, Eser Neşriyat, İstanbul, 1971. [5] TDV İlmihal II, s. 331. [6] Buhârî, Büyu, 15, l, 9. [7] İbn Mâce, Ticârât, 1. XVIII, 724. [8] Ebu Davud, Zekât 26. VIII, 292; İbnu Mace, Ticârat 25. XVIII, 740. [9] Buhari, Zekât, 50, 52, l, 129, 130, Büyü' 15, I, 9; Müslim, Zekât, 35. IV, 720. [10] Bakara, 2/200,201. [11] Kasas, 28/77. [12] TDK Tür¸e Sözük, I, 389, 390, 421. [13] Tirmizi, Tefsiru’l-Kur’an, 57, V, 402. [14] Yazır, V,18. [15]

Müslim, İman, 13. IV, 65. [16] TDV İlmihal II, s.516. [17] Müslim, Birr, 29. VI, 2013. [18] Buhârî, İman, 24. I, 14; Müslim, İman, 25. IV, 78. [19] Müslim, İman, 43. IV, 99. [20] Çağırıcı, Mustafa, TDV İslam Ansiklopedisi, Kesb maddesi, XXV, 302, 303.

[İslam ve Hayat, Güncel Vaaz ve Hutbeler](#)